

Ramon Llull: 10 claus per entendre el mite

El CCCB programa una sèrie d'activitats en el marc de l'exposició "La màquina de pensar" | Quan va decidir dedicar-se a la conversió dels infidels? Quin projecte tenia? Quantes obres va escriure?

L'exposició de Llull al CCCB | Adrià Costa

"L'obra i la personalitat de Ramon Llull són d'una magnitud tal que els estudis a elles dedicats constitueixen tot un capítol de la cultura medieval". Aquesta afirmació de Martí de Riquer explica perfectament el pes d'una figura de màxima rellevància en l'Europa del segle XIII i començaments de XIV. En el context de la recent exposició que es pot veure al CCCB sobre Llull, podem trobar una àmplia proposta d'activitats en família, i d'altres com *Ramon Llull i la gramàtica del món* o una Viquimarató de Wikidata. Però, qui era Ramon Llull? Aquí teniu les 10 claus per entendre millor un personatge que va canviar la història.

1- D'home de família a home de Déu. Nascut a Palma el 1232, Llull té una vida inusualment llarga per l'època (mor el 1316, amb 84 anys). La seva família va pertànyer a la noblesa catalana que acompanyà el rei Jaume I en la conquesta de Mallorca. De formació cortesana, Llull es casa amb Blanca Picany, amb qui té dos fills.

2- Les cinc visions del Crist crucificat. L'any 1263 és la data clau: abandona dona, fills i posició social per dedicar-se a la conversió dels infidels a la fe cristiana, l'única "vertadera". La conversió de Ramon Llull arriba després de tenir cinc visions del Crist crucificat, un fet que el compromet a complir tres vots: "convertir els musulmans, escriure el millor llibre del món contra els errors dels infidels, i convèncer al Papa i als reis per fundar monestirs a fi d'ensenyar llengües als missioners".

3- Viatger incansable. La seva missió requeria distància i trepitjar el terreny de primera mà. París, Roma, Perpinyà, Montpeller, l'Imperi Bizantí, la mar Negra, Geòrgia, Tartària, Jerusalem, Egipte, Etiòpia, Barbaria, Tunis, Àfrica, Castella o la Corona d'Aragó són una mostra de llocs on va deixar empremta.

4- Un autodidacta de gran curiositat. No tenia estudis universitaris, però Llull estava extremadament format en totes les disciplines del moment. Com ho va fer? Tenia una curiositat fora de mida, acompanyada d'una gran voracitat per saber més i més. Preguntava a tothom que fos versat en una matèria i li agradava participar en trobades amb científics, però, també, amb la gent més múrria del carrer.

5- Poliglòt. Domina l'àrab, el català, el castellà, el llatí i el provençal. Malgrat això -o potser per això-, en la seva voluntat d'aglutinar fidels va proposar el llatí com a llengua d'entesa dels pobles. Una llengua comuna que apropés els distints.

6- Gran polemista. Aquest domini de llengües el va fer present a tots els saraus. Llull va ser conegut per la seva rapidesa mental i una extraordinària capacitat dialèctica. En el seu periple per la Mediterrània i part de l'Europa central va polemitzar amb erudits, pensadors i savis d'arreu, inclosos els millors prohoms dels cenacles musulmans.

7- Diàleg entre esglésies. Llull no va parar d'esmerçar esforços en la voluntat de crear una comunitat d'entesa i diàleg, on tothom hi fos ben rebut. Va ser un dels primers impulsors del diàleg ecumènic amb les esglésies separades de Roma.

8- Tenia projecte, i era renovador. Segons la *Vita coetanea*, una autobiografia datada el 1311, tota l'activitat de Llull gira entorn de la formulació d'una eina racional que fos capaç de demostrar la Veritat. El seu projecte va ser una troballa, per trencador i perquè buscava un equilibri inèdit entre fe i raó.

9- Un mètode revolucionari de coneixement. Conegut com *Ars combinatoria*, el seu mètode de coneixement representa un complex mecanisme de figures geomètriques i símbols que combinen lletres i conceptes. L'ús d'aquest mecanisme, que proposava la unitat dels diferents sabers de l'època, havia de demostrar la superioritat del cristianisme i facilitar així la conversió dels practicants d'altres religions. La seva recerca es fonamenta en un model complex de realitat on hi estaven implicats el món, l'home i Déu.

10- Primer gran escriptor literari català. Mentre pensava, discutia, propagava la fe, inventava i donava raons, també va tenir temps per ser el creador de les primeres grans obres de la literatura catalana. Entre elles, *Romanç d'Evast e Blaqueria*, *Llibre de les bèsties* o *Llibre de meravelles*, algunes d'obres que formen un llegat fascinant. En total, va escriure 275 llibres.

Visita a l'exposició de Llull al CCCB Foto: Adrià Costa